

Cultuur Profiel plan

2022
2025

INHOUDSOPGAVE

0. Voorwoord	3
1. Visie op onderwijs en cultuuronderwijs	5
2. Cultuuronderwijs in de programmering	10
3. Zichtbaarheid	14
4. Samenwerkingspartners	16
5. Voorwaarden & Ambities	18
6. Kwaliteitsbeleid	21
7. Ambities voor 2025	23

VOOR- WOORD

O

“Het JTC vindt dat cultuuronderwijs van wezenlijk belang is voor de persoonsontwikkeling van iedere leerling. Het geeft kinderen meer zelfvertrouwen, kinderen leren zich beter te uiten en krijgen zo meer grip op de vorming van hun toekomst. Cultuuronderwijs rust leerlingen optimaal toe om als mens een waardevolle bijdrage te leveren aan de samenleving.”

Dit Cultuurprofielplan beschrijft de concrete plannen van het Jan Tinbergen College op het gebied van ons kunst- en cultuuronderwijs voor de komende jaren. Dit plan is tot stand gekomen na de oplevering in 2022 van het addendum van het Schoolplan 2019-2023, waarin in grote lijnen de ambities op alle aspecten van de organisatie staan beschreven.

Het JTC hanteert drie uitgangspunten voor het onderwijs uit het gedachtengoed van Helen Parkhurst: vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid en samenwerking.

Vrijheid in gebondenheid

Binnen het kader van de vastgestelde programma's van de school kan elke leerling een aantal eigen keuzes maken over de inrichting van de studie. Zo leer je om verantwoordelijkheid te dragen. Daarom krijg je ruimte om een stukje van je leren zelf te plannen: in de keuze van je tickets of in de invulling van de zogenaamde 'kwt-uren'. Als dat goed gaat, krijg je meer ruimte. Als het niet goed gaat, doen we een stapje terug - want je moet het wel kunnen leren.

Zelfstandigheid

De leerling wordt opgeleid om uiteindelijk zelfstandig de studie ter hand kunnen nemen. Je wordt langzaam maar zeker steeds meer zelf verantwoordelijk voor het studieverloop. Die verantwoordelijkheid moet je leren dragen. De leraren zijn behalve de vakdeskundigen ook begeleiders in dit proces. Ze bieden je ruimte en vertrouwen om te groeien tot een zelfverantwoordelijke student.

Samenwerking

De leerlingen helpen elkaar in het leerproces. Want je hebt nu en later goede sociale vaardigheden nodig. Om goed samen te werken heb je goede persoonlijke verhoudingen nodig. Daarom investeren JTC-docenten bewust in het aangaan van prettige onderlinge relaties zowel met elkaar als met leerlingen.

De gedachten van Helen Parkhurst komen terug in onze uitgangspunten:

- Iedere leerling en medewerker handelt vanuit de basis met vertrouwen in een ander.

- Iedere leerling en medewerker draagt verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn/haar omgeving.
- Wij spreken elkaar aan op eigen inzet en bijdrage, op zaken die goed gaan en zaken die beter kunnen.
- Samenwerken is de grondslag van de sociale vorming op school.

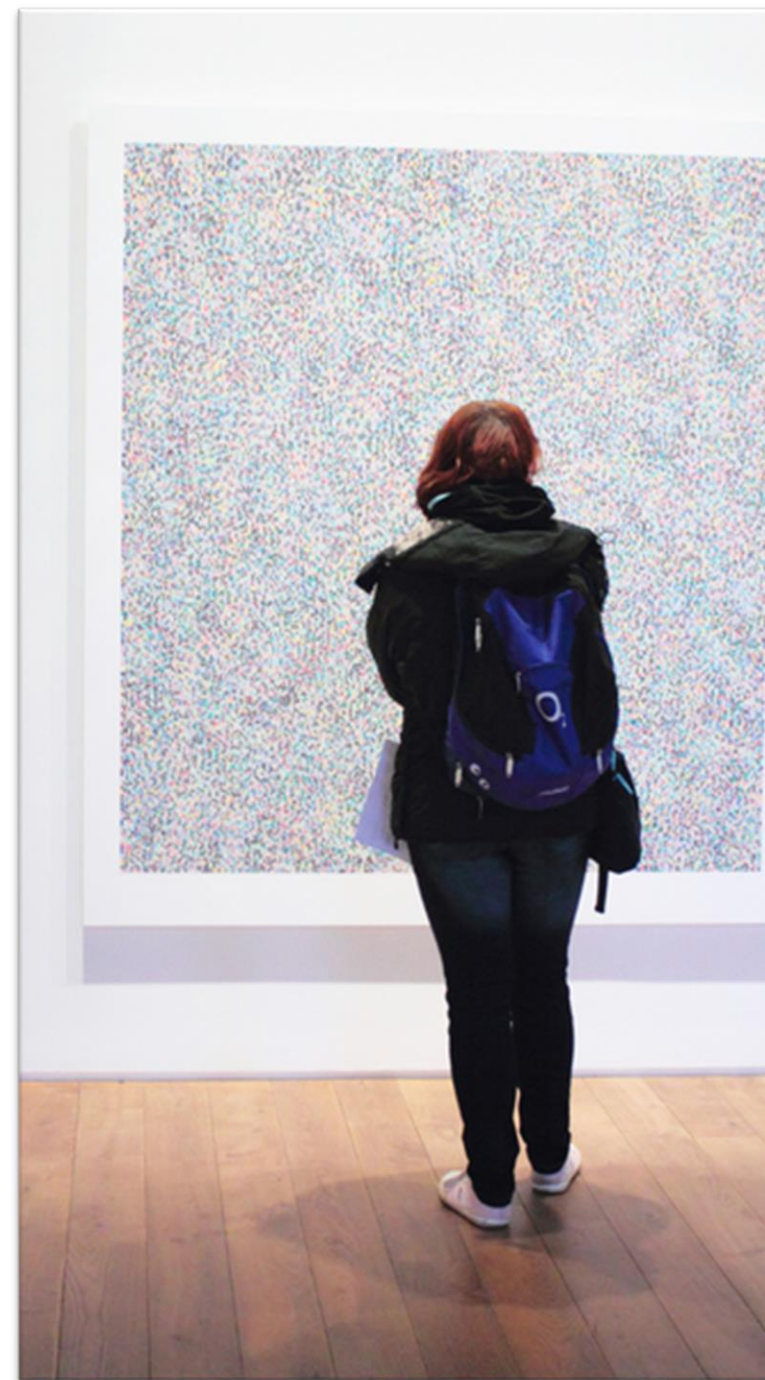
Het Jan Tinbergen College is in de regio Roosendaal de enige openbare middelbare school, daardoor hebben we in deze regio een unieke positie, met ons cultuurprofiel, ons moderne onderwijs op leerpleinen en ons zeer prettige en veilige leerklimaat.

Openbaar betekent dat leerlingen en medewerkers van alle levensovertuigingen bij ons welkom zijn. Wij vinden die verschillen belangrijk, want onze school is een ontmoetingsplaats: leerlingen en leraren van allerlei godsdiensten, wereldbeschouwingen en politieke overtuigingen komen bij elkaar samen en leven met elkaar. Net zoals in de maatschappij.

Verscheidenheid zien wij als een voordeel: leerlingen leren verschillen kennen, ze leren ermee omgaan, ze leren ze te waarderen. Je groeit ervan, je wordt er een rijker mens van.

Deze combinatie en de brede ontwikkelingen in pedagogiek en didactiek binnen het Jan Tinbergen College vormen het uitgangspunt voor dit Cultuurprofielplan. Het plan is een gedetailleerdere uitwerking van de onderdelen van het Schoolplan die betrekking hebben op ons cultuurprofiel. Het geeft een overzicht van onze visie op cultuureducatie en de wijze waarop we deze visie vormgeven. Daarnaast beschrijft het concreet de diverse randvoorwaarden die nodig zijn om onze visie te realiseren en onze ambities voor de komende jaren.

Roosendaal, september 2022

VISIE OP KUNST- EN CULTUUR- ONDER- WIJS

"Cultuuronderwijs omvat alle vormen van educatie waarin cultuur als middel wordt ingezet om het onderwijs te ondersteunen. Cultuuronderwijs is in feite het zilveren randje waardoor alle vakken nog beter tot hun recht komen."

Visie op cultuuronderwijs

Het JTC gelooft dat cultuuronderwijs van wezenlijk belang is voor de persoonsontwikkeling van iedere leerling (én collega). Het geeft kinderen meer zelfvertrouwen, kinderen leren zich beter te uiten en krijgen ze meer grip op de vorming van hun toekomst. Het rust leerlingen optimaal toe om als mens een waardevolle bijdrage te leveren aan de samenleving. In deze digitale omgeving, waarin een groot deel van het leven zich online afspeelt, draagt cultuuronderwijs juist bij aan het gemeenschapsgevoel.

Het JTC verbindt mensen op deze manier, zowel leerlingen als collega's, ouders, de wijk en andere partners.

Het JTC wil hieraan invulling geven door: – leerlingen in aanraking te laten komen met diverse culturele uitingen – de kernvaardigheden – onderzoeken, creëren en reflecteren – te laten terugkeren in het curriculum van alle vakken – ruimte te bieden aan leerlingen om creatieve vaardigheden en talenten te ontwikkelen.

Wat is een cultuurprofielschool?

Op CultuurProfielScholen staat kunst en cultuur prominent op het rooster, komen meerdere kunst disciplines aan bod en sluiten de kunstvakken zoveel mogelijk aan bij de andere vakken. Het curriculum wordt stevig aangevuld met buitenschoolse activiteiten in samenwerking met culturele instellingen. Sommige scholen bieden een apart programma voor getalenteerde leerlingen.*

Het belang van cultuureducatie

Cultuuronderwijs is onmisbaar voor de vorming van jonge mensen tot kritische volwassenen. Lessen in literatuur, theater en media zijn niet alleen leuk, maar ook nodig voor de brede vorming van kinderen. Culturele competenties helpen jonge mensen om de wereld te interpreteren en daar zelfbewust, creatief en weerbaar mee om te gaan.

Dat is niet alleen voor de ontwikkeling van jonge mensen van toenemend belang, maar ook voor de samenleving.

Op het JTC willen we zelfstandige, intrinsiek gemotiveerde leerlingen creëren die weldoordachte keuzes kunnen maken. Leerlingen die beseffen dat fouten maken onderdeel is van hun ontwikkeling. Leerlingen die weten wie ze zijn en dat ook durven te zijn. Leerlingen die hun plek in de wereld leren ontdekken, maar ook t.o.v. elkaar.

De effecten van goed kunstonderwijs

Kunstonderwijs is op JTC onderdeel van ons cultuuronderwijs. Het kunstonderwijs richt zich vooral op de verschillende kunst disciplines; muziek, beeldende kunst, dans en drama.

De opbrengsten van kunstonderwijs worden onderverdeeld in kunstzinnige en niet-kunstzinnige effecten. Onderstaande effecten komen uit een artikel, dat gebaseerd is op theorie en onderzoek.

Kunstzinnige leereffecten

Volgens een van de meest invloedrijke denkers over kunstonderwijs, de recent overleden Elliot Eisner, ontwikkelt kunstonderwijs de denkvermogens van leerlingen. Hij zei: 'The arts are fundamental resources through which the world is viewed, meaning is created and the mind developed'. Als president van de National Art Education Association in de VS maakte Eisner een pamflet met de tien lessen die leerlingen leren van kunst. Dit zijn ze:

- Van kunst leren leerlingen om tot een goed oordeel te komen over betekenisvolle relaties. Een groot deel van het schoolcurriculum gaat over de juiste antwoorden. Bij kunst gaat het om eigen oordeel boven regels.

- Van kunst leren leerlingen dat problemen meer dan één oplossing kunnen hebben, en vragen meer dan één antwoord. Kunst biedt meervoudig perspectief.
- Een van de grootste lessen is dat er veel manieren zijn om de wereld te zien en er betekenis aan te geven.
- Van kunst leren leerlingen dat doelen niet vaststaan bij complexe vormen van problemen oplossen. Doelen veranderen onder invloed van omstandigheden en kansen.
- Leren van kunst vereist het vermogen en de bereidheid om je over te geven aan de onverwachte mogelijkheden van een werk terwijl je het maakt.
- Kunst maakt leerlingen duidelijk dat woorden en cijfers niet genoeg zijn om uit te drukken wat we weten. De grenzen van onze taal zijn niet de grenzen van ons denken.
- Van kunst leren leerlingen dat kleine verschillen grote effecten kunnen hebben. Kunst handelt in subtiliteit. om ideeën werkelijk te maken.
- Van kunst leren leerlingen zeggen wat niet gezegd kan worden. Ze moeten hun poëtische capaciteiten aanspreken om het gevoel dat kunst oproept uit te drukken.
- Kunst biedt een ervaring die leerlingen op geen enkele andere manier meemaken. Door die ervaring ontdekken ze de reikwijdte en variëteit van wat ze kunnen voelen.

Niet-kunstzinnige effecten

Er zijn claims dat kunstonderwijs positieve effecten heeft op algemene onderwijsprestaties en resultaten bij taal en rekenen zou verbeteren. En dat kunst daarom belangrijk zou zijn in het curriculum. Wetenschappelijk onderzoek biedt vooralsnog géén steun voor de meeste van deze beweringen.

De onderzoeksgroep Project Zero (Harvard Graduate School of Education) toonde op basis van meta-analyses drie soorten causale verbanden aan tussen kunstonderwijs en niet-kunstzinnige effecten:

- Een causaal verband tussen drama waarbij verhalen in het klaslokaal worden nagespeeld en taalvaardigheden als lezen en tekstbegrip.
- Een causaal verband tussen muziek spelen en ruimtelijk inzicht, waarbij het effect groter was als leerlingen ook leerden om bladmuziek te lezen.
- Een medium-groot causaal verband tussen luisteren naar bepaalde soorten muziek en ruimtelijk inzicht. Dit effect is echter van tijdelijke duur en wordt niet in alle studies bevestigd.

De relatie tussen cultuuronderwijs en ons schoolplan

Cultuuronderwijs sluit naadloos aan op de 3 thema's van het schoolplan van het JTC, waarin groei centraal staat:

1. Ontwikkelen
2. Veranderen
3. Samen

Deze drie thema's zijn allemaal gericht op de groei van leerlingen en docenten. Om te groeien en goed te ontwikkelen is er een basisveiligheid nodig. De ontwikkeling van leerlingen (en ook docenten) stagneert als de veiligheid weg is.

Ontwikkelen: groeien als persoon, betekenisvol en met de mogelijkheid zelf de regie te voeren over je eigen ontwikkeling – om in de snel veranderende wereld jezelf te positioneren, zelf je keuzes te maken, zelf je eigen toekomst vorm te geven.

- Cultuur geeft betekenis aan de wereld om ons heen. Van kunst leren leerlingen om tot een goed oordeel te komen over betekenisvolle relaties. Een groot deel van het schoolcurriculum gaat over de juiste antwoorden. Bij kunst gaat het om eigen oordeel boven de regels.

- Om jezelf op een goede manier te kunnen ontwikkelen is goed kunnen reflecteren van groot belang. Binnen de kunstvakken leer je reflecteren op eigen werk en dat van anderen. Het stimuleert reflectie op cultuur, in heden en verleden, en op de eigen plek in de wereld.

Veranderen: verandering is de enige constante, de wereld om ons heen verandert voortdurend zowel sociaal als technisch en in die veranderingen moet een mens de competenties hebben om daar mee om te gaan.

- Kunst en cultuur doen een intensief beroep op essentiële vermogens als creativiteit, kritisch denken, samenwerken en communiceren.
- Goed kwalitatief cultuuronderwijs rust leerlingen optimaal toe om als mens een waardevolle bijdrage te leveren aan onze steeds veranderende samenleving. We willen dat onze leerlingen zich staande kunnen houden in de huidige maatschappij.
- Van kunst leren leerlingen dat problemen meer dan één oplossing kunnen hebben, en vragen meer dan één antwoord. Kunst biedt meervoudig perspectief.

Samen: mensen zijn en blijven sociale wezens, de intermenselijke contacten worden alleen maar belangrijker naarmate technische ontwikkelingen meer greep krijgen op de communicatie.

- Van kunst leren leerlingen dat kleine verschillen grote effecten kunnen hebben. Kunst handelt in subtiliteit.
- Leerlingen leren hun plek in de wereld te ontdekken, maar ook t.o.v. elkaar. Ze leren niet alleen zichzelf kennen maar leren zich ook te verbinden met anderen.

Hierin is cultuuronderwijs de motor of het middel. Juist cultuureducatie gaat over individuele ervaringen en gevoelens, maar verbindt ons met de ander en de wereld. Wij vinden dat deze verbinding noodzakelijk is geworden in onze huidige samenleving, waarin onze jongeren kwetsbaar zijn.

Op het JTC proberen we met cultuuronderwijs een tegenwicht te bieden aan de kansengelijkheid die ook onze leerlingen soms treft.

Wat levert een CultuurProfielSchool de leerling op?

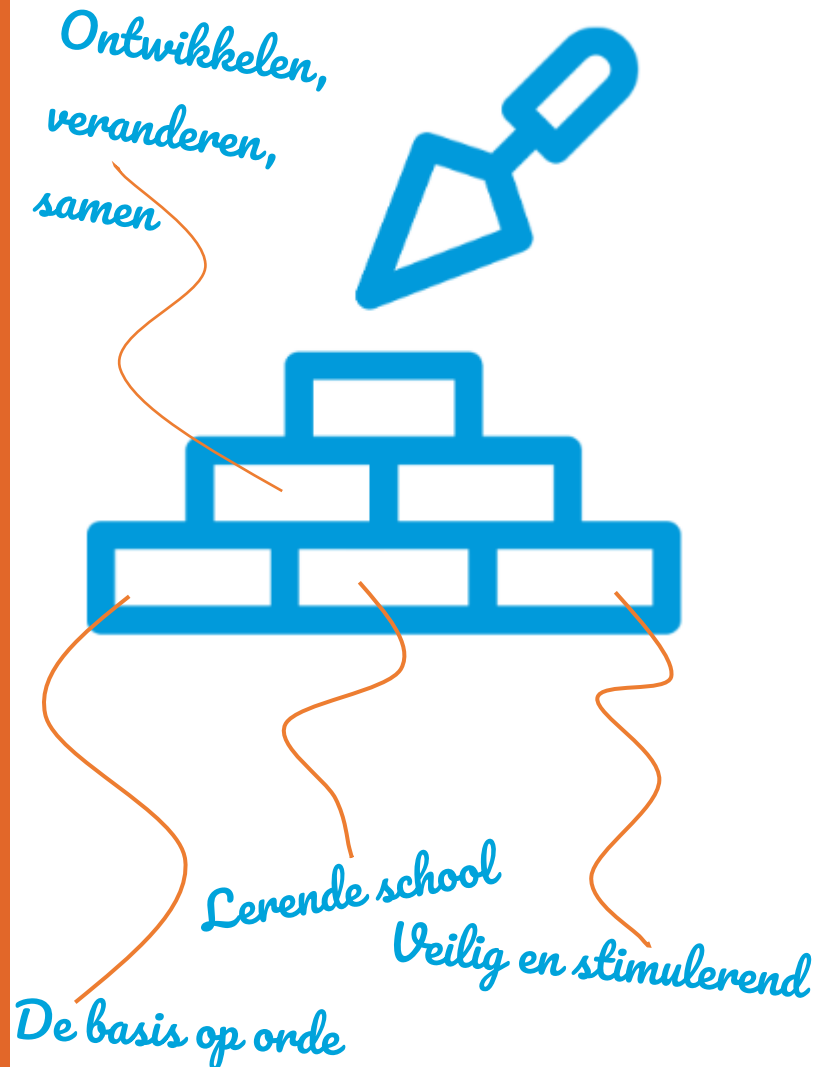
- Het geeft leerlingen zelfvertrouwen (in lastige en door lastige situaties). Door actief bezig te zijn met de kunsten, en hiermee te experimenteren, ervaren leerlingen dat iets 'je eigen maken' langzaam, vertragend en lastig is. Je onderzoekt je persoonlijke grenzen en leert omgaan met kwetsbaarheid van jezelf en een ander.
- Een creatieve mindset. Creativiteit helpt je om om te gaan met veranderingen. Creativiteit helpt de leerling om een onafhankelijk, innovatief en meelevend mens te worden.
- Leerlingen worden mentaal weerbaarder. De toename van mentale weerbaarheid maakt dat je beter wordt in het inzetten van je eigen kwaliteiten. Dit is gekoppeld aan zaken als wilskracht, doorzettingsvermogen en concentratie.
- De leerling leert niet alleen op een zwart/wit manier (denk aan fixed mindset en goed/fout), maar kan op meerdere manieren kennis en vaardigheden toepassen en gebruiken. Vanuit een growth mindset weet de leerling dat fouten maken ok is en van essentieel belang is voor elk leerproces.
- De leerling leert kritisch denken, wat zijn zelfstandigheid vergroot.
- Leerlingen gaan met plezier naar school. De meeste leerlingen ervaren de kunstvakken als leuk. Iets leuk vinden is de motor achter de ontwikkeling van het puberbrein. Daarnaast vergroot het ook de intrinsieke motivatie van de leerling.

Wat levert een CultuurProfielSchool het JTC op?

- Weerbare leerlingen met meer zelfvertrouwen die sterke keuzes kunnen maken.
- Onze leerlingen bouwen aan hun identiteit via kunst en cultuur. (Vanuit de overtuiging dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage levert aan de ontwikkeling van jonge mensen en een belangrijke voorwaarde is voor succesvol leren).
- Leerlingen die verantwoordelijkheid nemen en dragen.
- Leerlingen die initiatief nemen.
- Een school met een growth mindset.
- Een school met een veiligere leer- en werkomgeving. Een positief schoolklimaat dus.
- Een cultuurprofiel school geeft een school een heel duidelijke onderscheidende identiteit. Een keuze voor een cultuurprofiel beïnvloedt ook het onderwijskundig beleid van de school en kan daarmee een bijdrage leveren aan de nieuwe koers die de school wil varen.

Het cultuurprofiel is samen met de andere profielen richtinggevend voor de bedoeling van ons onderwijs; Ontwikkelen, Veranderen, Samen. Het JTC heeft de basis op orde en is een lerende organisatie, waarin elke betrokkene de kans heeft om eigen talenten te benutten, verkennen en verder te ontwikkelen in een veilige en stimulerende omgeving.

Ons fundament

CULTUUR- ONDERWIJS IN DE PROGRAM- MERING

2

“Ons cultuuronderwijs is op diverse manieren te herkennen in de programmering: in de lessentabel, in het curriculum van de kunstvakken, in het curriculum van niet-kunstvakken en in de vele buitenlesactiviteiten die vanuit de kunstvakken en vanuit andere vakken worden georganiseerd.”

Cultuuronderwijs binnen kunstvakken

	tekenen	muziek	Kunst en cultuurklas	CKV	Examenvak kunst	Aantal leerlingen
M1	1	2	3			55
HV1	1	2	3			174
M2	2	1	2			101
HV2	2	1	2			300
M3	2			2		120
HV3	2					225
M4					4	37
H4				2	3	20
V4				2	3	12
H5					3	14
V5					3	8
V6					3	26

•Muziek

Muziek is er voor alle klassen in leerjaar 1 en 2. Sinds schooljaar 2022-2023 wordt er gewerkt met de methode 'Musicbox'. De lessen zijn zo ingericht dat de theorie direct toegepast wordt in de praktijk. Bij praktijk werkt iedere leerling op zijn/haar eigen niveau. Het instroomniveau is immers behoorlijk verschillend, doordat sommige leerlingen al jarenlang met muziek bezig zijn in hun vrije tijd. Differentiatie komt dus goed naar voren bij muziek. Bij een praktijkopdracht is het proces het belangrijkste, waarbij vooral 'groei' centraal staat. Daarnaast leren leerlingen samenwerken, maar zeker ook zelfstandig werken. Binnen de opdracht is er altijd ruimte voor de eigen creativiteit van een leerling. Bij een praktijkopdracht komen de volgende instrumenten naar voren: drums, basgitaar, gitaar en keyboard/piano.

•Beeldende vorming

Alle leerlingen uit klas 1, 2 en 3 volgen het vak tekenen. De nadruk ligt bij deze lessen, naast het aanleren van de beeldaspecten en technieken op het gebied van tekenen en schilderen, op het creatieve proces. Kernvaardigheden in dit creatieve proces zijn onderzoeken, creëren en reflecteren.

•**Kunst en cultuurklas** Onze uitgebreide toelichting op de kunst- en cultuurklas lees je op pagina 12.

•CKV

Het verplichte examenvak CKV wordt aangeboden aan de leerlingen in 3 mavo en in 4 havo/vwo.

•Beeldende Vorming/ Kunst Algemeen (beeldend) als eindexamenvak

Leerlingen op het JTC kunnen examen doen in het vak Beeldende Vorming. Op de mavo kunnen ze kiezen voor het vak Beeldende Vorming. Het havo en vwo kunnen kiezen voor Kunst Algemeen (beeldend) In de nabije toekomst gaan we mogelijk maken om examen te doen in muziek.

Cultuuronderwijs binnen de onderwijsprogrammering

Binnen de overige vakken worden afhankelijk van het leerjaar en de mogelijkheden en interesses van de docenten in het curriculum en in de didactiek veel onderzoekende, creatieve en reflecterende werkvormen toegepast, die het verwerven van kennis en vaardigheden in die vakken verbreden en verdiepen.

CMK-werkgroep

In 2016 is JTC door de Provincie (Kunstloc) benaderd om als VO-school als voorloper deel te nemen aan het subsidietraject Cultuureducatie Met Kwaliteit, ook wel bekend als de cultuurloper. Wij zijn daar als school met veel enthousiasme ingestapt met als doel cultuuronderwijs op het JTC breder in te gaan zetten en kwalitatiever te maken, juist bij de niet-kunstvakken.

Er is sinds die tijd een werkgroep bezig om draagvlak te creëren, te vergroten en onze collega's te engageren in wat cultuuronderwijs inhoudt. Uiteindelijk is dit een groep van zo'n 30 collega's geworden uit diverse vakgebieden. Met deze groep hebben wij onze ambities en de daarbij horende gedragsindicatoren opgesteld.

De ambities die we met deze groep en met de directie hebben opgesteld zijn:

- Cultuuronderwijs op het JTC wordt ingezet als middel en niet als doel.
- Cultuuronderwijs zetten we in zodat leerlingen een open blik op de wereld ontwikkelen.
- Cultuuronderwijs draagt bij aan de persoonsontwikkeling van iedere leerling en docent.

Vanuit de subsidieregeling hebben wij voornamelijk geïnvesteerd in twee zaken:

1. Inspiratie van de docenten. Vanuit het idee wat je zaait zul je oogsten, hebben wij met diverse workshops en activiteiten onze docenten geïnspireerd en geëngageerd. Ongeveer 3 maal per jaar komen we bij elkaar en deze momenten bestaan altijd uit een inspiratiemoment en een teruggeefmoment.

Tijdens deze laatste delen we ideeën, verzamelen we feedback en werken we nieuwe ideeën uit.

2. Extra culturele activiteiten voor onze leerlingen. Dat zijn voorstellingen in de schouwburg geweest, maar ook (examen)rondleidingen in musea, workshops, vakoverstijgende projecten. Altijd passend binnen onze ambities en de daarbij gekozen gedragsindicatoren.

Het ontstaan van onze CMK-werkgroep heeft ervoor gezorgd dat cultuuronderwijs op het JTC meer een gezicht kreeg en steeds verder de school in groeide. De directie onderschrijft het belang van cultuuronderwijs, samen hebben we onze ambities vorm te geven.

Uiteindelijk leidde dit er in het schooljaar 2019/2020 toe dat het JTC in overleg met de medewerkers heeft besloten om toe te werken naar de aanvraag van het lidmaatschap van de CultuurProfielSchool.

Tweetalig vwo (tvwo)

Binnen de tvwo-afdeling op het JTC is drama een vast onderdeel van het curriculum. Drama wordt daar met name ingezet om de (Engelse) spreekvaardigheid van de leerlingen te vergroten maar ook om hun presentatievaardigheden te versterken en de cohesie in de klas te bevorderen. In de brugklas krijgen deze leerlingen het eerste half jaar wekelijks een uur drama van een Engelstalige docent. Ook worden er gedurende hun tvwo-loopbaan diverse toneelworkshops verzorgd door Engelse theatergezelschappen.

Het bevorderen van creativiteit is een belangrijk criterium bij het kiezen van de verschillende projecten die de TVWO-leerlingen aangeboden krijgen. Culturele activiteiten nemen een belangrijke plaats in bij reizen die gemaakt worden in het kader van internationalisering.

Doorlopende leerlijn “presenteren”

De afgelopen jaren hebben we gemerkt dat onze leerlingen over het algemeen hun hoofd niet boven het maaiveld uit te durven steken. Onze leerlingen durven niet goed fouten te maken en vinden het vaak moeilijk om zichzelf te laten zien en trots te zijn op wie ze zijn.

Om dit meer te stimuleren willen we, naast het creëren van een (nog) veiligere sfeer in de klas en het aanleren van een growth mindset (bij zowel leerlingen als docenten) werken aan een doorlopende leerlijn “presenteren”. Het is nu nog onduidelijk hoe deze leerlijn precies vorm gaat krijgen.

Bij de vakken Frans en Nederlands is presentatievaardigheid sinds kort een vast onderdeel van de doorlopende leerlijn, net als bij tekenen, muziek, kunst & cultuur en Kunst Algemeen. Cultuuronderwijs kan een middel zijn om deze vaardigheid uit te breiden.

Kunstvakken in samenwerking met niet-kunstvakken en overige activiteiten

De afgelopen jaren is er een grotere samenwerking tot stand gekomen tussen de verschillende vakken en bij diverse projecten, waarbij Kunst & Cultuur steeds (meer) de verbindende factor is.

Voorbeelden van deze projecten zijn onder andere; Het poëzieproject, dansprojecten, Fête de la musique, JTC On Stage, De reisweken, PopUP-Clubs, cultuurdagen, de inspiratiedagen voor medewerkers, en ga zo maar door.

De lijst met voorbeelden groeit gelukkig elk schooljaar, waarmee we een steeds sterkere basis krijgen voor de wens van CultuurProfielSchool.

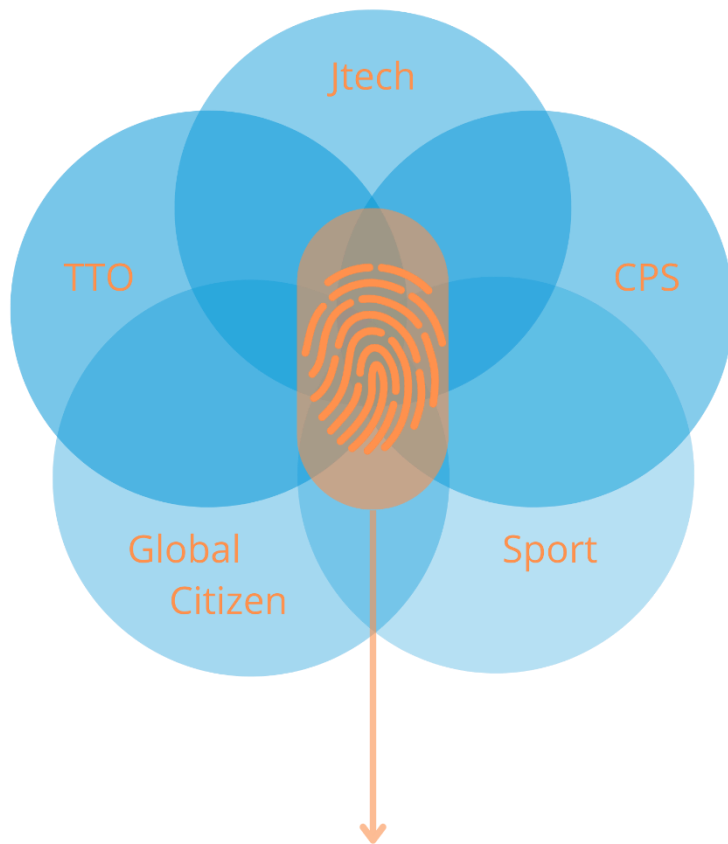
K&C

Kunst & cultuur behoort tot één van de tickets van het Jan Tinbergen College. Leerlingen zijn verplicht om een ticket te kiezen, maar zijn vrij in hun keuze voor welk ticket. De leerlingen die bij K&C zitten hebben dus echt gekozen voor deze richting. De verschillende niveaus (mavo/havo/vwo) zitten bij elkaar in een groep.

Leerjaar 1 staat vooral in het teken van ontdekken en verbreden. Zo krijgen leerlingen in de introductieperiode van alle disciplines iets aangeboden. Disciplines die tot K&C behoren zijn: muziek, theater, beeldend en dans. Na de introductieperiode kiezen de leerlingen welke projecten ze de rest van het jaar gaan volgen. Op deze manier hebben de leerlingen keuzevrijheid, maar ontdekken en verbreden ze wel hun talenten op het gebied van K&C.

Leerjaar 2 staat in het teken van verdiepen en verbinden. In leerjaar 1 hebben de leerlingen ontdekt waar hun interesses liggen en misschien ook wel waar hun interesses niet liggen. Leerjaar 2 start wederom met een introductieperiode. Daarna krijgen de leerlingen de gelegenheid om te kiezen voor wat ze de rest van het jaar willen doen. Belangrijk hierbij is dat het een combinatie is van disciplines. Het jaar wordt afgesloten met een groot eindproject, waarin alle disciplines samenkomen.

Identiteitsontwikkeling;

- Buiten kaders durven denken
- Risico's durven nemen
- Kritisch denken bevorderen
- Open voor nieuwe ideeën, ervaringen, theorieën
- Verantwoordelijkheid nemen
- Expressieve houding aannemen
- Reflecteren op eigen handelen

In bovenstaand figuur wordt duidelijk, dat alle elementen uit ons onderwijs een overlap hebben en daarmee onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. In deze overlap gaat het over de identiteitsontwikkeling van onze leerling waarbij burgerschap een verbindende schakel is.

Cultuuronderwijs als antwoord op burgerschap en identiteitsontwikkeling in de 21e eeuw

Als we het over cultuuronderwijs hebben, dan hebben we het over alles wat plaatsvindt op het snijvlak van onderwijs en cultuur. Over kunst en cultuur in de klas en ver daarbuiten. Over prikkelen, verrijken en verbinden. Breed en belangrijk dus. Ook actueel. In het kader van burgerschapsvorming is de link in de breedste vorm te leggen naar het vinden van je eigen 'ik' en hoe cultuuronderwijs daarbij kan helpen.

In verhouding tot de wereld

Burgerschap staat voor identiteitsontwikkeling; het kennen van jezelf, je kracht en je zwaktes. Door te participeren kun je iets betekenen voor jezelf en de ander. Je bent altijd onderdeel van een groter geheel. Jij in relatie tot je omgeving, dat is burgerschap. Maar om die verhouding vorm te geven, moet je eerst jezelf én je omgeving kunnen duiden.

Maar het duiden van jezelf in dit (digitale) tijdperk is voor veel leerlingen een lastige kwestie: De sociale media geven verschillende visies van wie je zou moeten zijn. Hoe verhoud je je tot alle onuitgesproken normen die er zijn. Hoe blijf je dicht bij jezelf? Vroeger waren er ook problemen en normen, maar nu is het divers en complex. Je kunt de 'ik' moeilijk vinden of vasthouden. Cultuuronderwijs op het JTC kan helpen bij het vinden van die 'ik'. Je eigen expressie vinden en die uit te durven drukken. Burgerschap en cultuuronderwijs zijn vast onderdeel binnen het curriculum. Bij theoretische vakken staat het antwoord vaak achterin het boek, bij cultuuronderwijs maakt en is de leerling het antwoord uiteindelijk zelf.

Het JTC werkt bijvoorbeeld aan een leerlijn burgerschap voor onze MAVO en MAVO/HAVO klassen in samenwerking met dansgezelschap Particles uit Roosendaal. Het doel van dit project is om het creatief vermogen, kritisch denken en de sociaal-emotionele vaardigheden van leerlingen te ontwikkelen door middel van dans en dialoog. Thema's zoals verschillende geloofsovertuigingen, etnische achtergronden en genderidentiteit kunnen aan bod komen.

ZICHT- BAARHEID

3

“We willen dat de kunstuitingen van leerlingen zichtbaar worden gemaakt binnen- en buiten de school. We zijn trots op de kwaliteit van onze leerlingen en zoeken daar een passend podium voor, zodat we deze trots kunnen delen en onze profielen op veel manieren worden uitgedragen”

Wij willen op veel manieren onze profilering zichtbaar maken binnen de school, dit is een groeimodel, waarin alle vakken breed betrokken worden en leerlingen een leidende rol krijgen;

- Door de hele school hangen kunstwerken van leerlingen. Op diverse plekken hangen een paar grote blikvangers aan de muren, en ook in de gangen en op de leerpleinen is van alles te zien;
- Enkele muren worden kunstwerken-in-continue-verandering. Ze worden periodiek met steeds een nieuwe invalshoek passend bij de thematiek van de school
- Op de diverse podia in de aula's van de school presenteren leerlingen zeer regelmatig hun dans- en theaterproducties aan medeleerlingen en externe bezoekers, bijvoorbeeld tijdens JTC On Stage, het literatuurfestival, of als acts tijdens de open dagen;
- Het JTC werkt toe naar exposities in de omgeving van de school
- Er is de ambitie om kunstuitlen te verzorgen voor bedrijven in de regio.
- Op de website en via onze social media tonen leerlingen beelden en audiovisueel werk.
- Er wordt de komende jaren hard gewerkt om onze kunst en cultuur actief en via nieuwe kanalen te delen. We willen dat de kunstuitingen van leerlingen zichtbaar worden gemaakt binnen- en buiten de school. We zijn trots op de kwaliteit van onze leerlingen en zoeken daar een passend podium voor, zodat we deze trots kunnen delen en onze profielen op veel manieren worden uitgedragen

SAMEN- WERKINGS- PARTNERS

4

“Het JTC heeft grote ambities en om deze waar te maken is het van belang deel uit te maken van een goed en uitgebreid netwerk van culturele organisaties. Het JTC heeft een aantal vaste partners waarmee het regelmatig samenwerkt en zoekt steeds naar mogelijkheden om zijn netwerk uit te breiden en nieuwe kansen aan te pakken”

Culturele samenwerkingspartners

In de keuze van onze samenwerkingspartners zoeken we altijd naar kwaliteit en overeenstemming in doelen en visie op cultuuronderwijs. Op de tweede plaats kijken we of we deze kwaliteit in onze eigen regio kunnen vinden. Zo ja, dan is dat de samenwerkingspartner naar keuze.

Binnen de partners maken we onderscheid tussen structurele en incidentele samenwerkingspartners. Sommige samenwerkingen komen met een grote regelmaat terug, maar zijn nog niet structureel. In het overzicht hebben we op basis hiervan een indeling gemaakt.

We merken dat de corona jaren veel invloed hebben gehad op onze samenwerkingen en dat we deze in

SINTLUCAS

Samenwerking in opbouw;;
ST. LUCAS

PRODUCTIEHUIS PLANKENKOORTS

ANNEKE WIJN / BEELDENDE KUNST

CULTUURHUIS BOVENDONK

Structurele samenwerkingspartners;
MARIJKE MAAS

Structurele samenwerkingspartners;
CULTUURCOMPAAN

MARTISTIEK VAN MARTIJN HENDRICKX

DANSSTUDIO CHARLOTTE BLAUW

SCHOUWBURG DE KRING

CITY BIOSCOOP ROOSENDAAL

JAMBO AFRICA

AFRICA UNITED

AFAS CIRCUSTHEATER

PHILIUS FOGG

SHAKESPEARE IN PERFORMANCE

AMAR SPEELT

Musea in vast programma;
RIJKSMUSEUM AMSTERDAM

STADHUIS OP DE DAM

STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM

KUNSTMUSEUM DEN HAAG

MAURITSHUIS DEN HAAG

DE PONT TILBURG

Incidentele samenwerkingspartners;
ROOSENDAAL DANST

BIBLIOTHEEK VAN NU

CHASSÉ THEATER

MUSEUM TONGERLOHUYS

BENJAMIN SCHELTEMA

VOOR- WAARDEN & AMBITIES

5

"Om goed vorm te geven aan de profilering van het JTC, zijn er randvoorwaarden gecreëerd. Mede hierdoor lukt het de school het profiel actief naar buiten uit te dragen"

1. RUIMTE en FACILITEITEN

- De twee schoolgebouwen van het Jan Tinbergen College kenmerken zich door een prettige en goede lichtinval, kleurrijke lokalen en hebben samen 3 ruime aula's. De gebouwen zijn open en uitnodigend van karakter.
- Beide gebouwen bieden vele mogelijkheden (hal, vitrines, aula, gangen, trappen) tot het tijdelijk of structureel tentoonstellen van werken van de leerlingen.
- Met banieren en borden aan de hekken wordt vanaf schooljaar 23/24 bij projecten de aandacht gevestigd op culturele activiteiten en uitingen.
- In het Jan Tinbergen College is er 1 groot kunstplein en zijn er nog 6 aparte kunstlokalen
- In twee aula's zijn er technische voorzieningen voor voorstellingen, presentaties, concerten, lezingen, workshops, enz.
- Daarnaast is er een mobiele theateropstelling (licht, geluid en theaterdoek) die flexibel ingezet kan worden in andere lokalen en ruimtes.
- De foyers hebben de nodige capaciteit om externen te kunnen ontvangen bij culturele activiteiten.
- Er is een nabijgelegen extern cultuurgebouw waarin alle kunstvakken onderwezen kunnen worden en dat gebouw dient tevens als repetitieruimte, expositieruimte en theater.
- Het onderwijs van de avo-vakken kan ook plaatsvinden op de leerpleinen. Ook kan van de leerpleinen gebruik gemaakt worden voor vakoverstijgende projecten.
- In de school is een eigen bibliotheek aanwezig met Nederlandse, Engelse, Franse en Duitse literatuur en poëzie.
- De school heeft goede ict-voorzieningen met draadloos internet en alle leerlingen van de onderbouw en de bovenbouw hebben een eigen laptop.

2. PERSONEEL

- Binnen de school is er een vakgroep muziek, een vakgroep tekenen, een vakgroep CKV, een vakgroep kunst en cultuur, een werkgroep CMK, een stuurgroep CPS en er zijn twee cultuurcoördinatoren en twee coördinatoren van de Kunst & Cultuurklas.
- De directie reserveert voor alle docenten tijd voor studiedagen en ontwikkeldagen, vaksectieoverleg, teamoverleg en mentoren-overleg ten bate van onderwijsontwikkeling en deskundigheidsbevordering.
- Er is een CPS-profiel vastgelegd om te waarborgen dat toekomstige docenten ook affiniteit hebben met het cultuurbeleid van de school, zodat zij de positieve houding t.a.v. kunst & cultuur daadwerkelijk uitdragen. Daarnaast is het CPS-profiel een item dat bij ieder beoordelings- en functioneringsgesprek meegenomen wordt.
- De stuurgroep CPS bewaakt het cultuurprofiel van de school en de cultuurcoördinatoren zijn eindverantwoordelijk voor de inhoudelijke ontwikkeling van de kunstvakken en de cultuurdagen/weken. (Deze personen worden gefaciliteerd om de verschillende projecten te initiëren, te coördineren, te evalueren en – waar nodig – bij te stellen).

- De cultuurcoördinatoren en de overige leden van de CPS-stuurgroep worden gefaciliteerd om het JTC bij diverse culturele instellingen/netwerken te representeren.
- De stuurgroep is betrokken bij de programmering, de planning en organisatie en het budgetbeheer van de culturele activiteiten.
- De coördinator heeft regelmatig een afspraak met de conrector mavo en de conrector havo/vwo, die vanuit de schoolleiding het cultuurbeleid behartigen.
- De coördinatie van culturele activiteiten voor het vak CKV is apart vastgelegd bij meerdere docenten CKV.
- De cultuurcoördinatoren werken nauw samen met de conrectoren en de rector, omdat zij belast zijn met het cultuurbeleid van de school. De schoolleiding geeft in de ontwikkeling van het onderwijs, in de organisatie en in de facilitering een hoge prioriteit aan het levend en kwalitatief hoogstaand houden van het cultuurprofiel.
- De conciërges nemen deel aan en ondersteunen de culturele activiteiten.
- Ieder personeelslid is de aanjager van de vooruitgang van cultuuronderwijs.

3. ROOSTER / ONDERWIJSTIJD

- De lessen duren 45 minuten, er zijn ook blokuren van 90 minuten.
- De wens bij KWT is, dat er naast Nederlands, Engels en wiskunde o.a. weer gekozen kan worden voor cultuur. We bieden als CPS dan een scala aan mogelijkheden.
- Het cultuurprofiel is ook terug te vinden in de lessentabel. De voorstellingen, lezingen, workshops, concerten en excursies worden zoveel mogelijk tijdens de reguliere lessen ingeroosterd.
- Naast de programmering tijdens lestijd worden er ook voorstellingen in de avonden of in het weekend aangeboden en bezocht.
- In het rooster is het ticket Kunst & Cultuur opgenomen als vast onderdeel.
- In het naschoolse aanbod worden ruimte geboden voor cultuuronderwijs, voorbeelden hiervan zijn; fotografie, creatief schrijven, JTC On Stage, theaterlessen, enz.
- Alle meerdaagse reizen op JTC hebben een breed cultureel karakter (zie bijlage 1)

4. COMMUNICATIE

- Op het Jan Tinbergen College verloopt de interne communicatie d.m.v. het bulletin, het ouderbulletin, Magistermail, posters, de schoolgids, de JTC website, Sharepoint, het schoolplan en het jaarplan, voor wat betreft alle zaken aangaande het cultuurprofiel van de school.
- Op Facebook, Instagram en de JTC-website worden de culturele activiteiten en inspanningen van de leerlingen getoond.
- De externe communicatie verloopt via de lokale, regionale en sociale media.
- Op de informatiedagen/avonden, de meeloopdagen en de Open Dag is er ruim aandacht voor het cultuurprofiel van onze school.

KWALI- TEITS- BELEID

6

“Verantwoordelijkheid nemen, verantwoording afleggen, vertrouwen schenken en vragen. Als volwassen organisatie evalueert het JTC daarom structureel het eigen functioneren bij betrokkenen, is de school transparant in de uitkomsten van het onderzoek en de daarop gebaseerde verbeteracties.”

Visie op kwaliteit

Het JTC staat voor verantwoordelijkheid nemen, verantwoording afleggen, vertrouwen schenken en vragen. Als volwassen organisatie evalueert het JTC daarom structureel het eigen functioneren bij betrokkenen, is de school transparant in de uitkomsten van het onderzoek en de daarop gebaseerde verbeteracties. De verantwoording is de basis voor het vertrouwen dat de school vraagt aan haar maatschappelijke omgeving.

In het Schoolplan wordt de basis voor kwaliteitszorg gelegd:

Wat bedoelen wij met 'Kwalitatief sterk onderwijs'?

Het onderwijs heeft als doelstelling leerlingen de kans te geven het beste uit zichzelf te halen.

Dit gaat over

- a) het intellectuele leerproces: plaatsing in c.q. verwijzing naar een opleiding die bij de capaciteiten past, onderwijsaanbod dat bij leerstijlen past, goede studieresultaten, een goede doorstroming naar vervolgopleidingen.
- b) het sociale leerproces: goed functioneren in een school die een afspiegeling is van de regionale maatschappij, opleidend voor de nationale en internationale samenleving
- c) de individuele ontwikkeling: ontwikkelen van zelfreflectie, een helder zelfbeeld

Dit doet het JTC in een open en transparante onderwijsorganisatie. Hiermee bedoelen wij: het JTC communiceert open met alle belanghebbenden in de omgeving: leerlingen, ouders, toeleverende en afnemende onderwijsorganisaties, politiek en onderwijsveld in de regio, omwonenden. Het JTC doet dat op basis van vertrouwen in eigen kracht, het verlangen verantwoording af te leggen van het eigen handelen, en openheid voor bijdragen van anderen. Open betekent: eerlijk, helder, bereidheid om zich kwetsbaar op te stellen, belangstellend naar de leerlingen, collega's en omgeving, met inlevingsvermogen. Open betekent ook bereidheid om reflectie te geven én te ontvangen, zowel positieve reflectie als negatieve. Reflectie is in een professionele organisatie altijd opbouwend, openheid impliceert de wens en het vermogen de reflectie te gebruiken om het eigen functioneren te verbeteren.

Centraal in het onderwijsproces, en dus ook in de kwaliteitszorg, staat de verantwoordelijkheid. De invulling hiervan is: elke deelnemer (leerling én medewerker) die is betrokken bij de onderwijsorganisatie draagt verantwoordelijkheid vanuit de eigen rol. Het afleggen van verantwoording over de bijdrage is een normaal onderdeel van de functie. Verantwoording dragen betekent ook: open staan voor reflectie. Toetssteen daarbij is de visie van het JTC op onderwijs en organisatie. Het leren van feedback is onderdeel van het verantwoordelijk functioneren. De school als geheel legt open verantwoording af aan de maatschappij.

Bij evaluaties is er aandacht voor:

- a) de professionaliteit van feedback: eerlijk, zorgvuldig, integer, transparant.
- b) de privacy van betrokkenen als het kwetsbare posities betreft: het invullen van evaluaties door leerlingen kan altijd anoniem, het invullen van evaluaties over de organisatie door medewerkers eveneens.
- c) de wens van openbaarheid – waarbij we in het oog houden dat persoonlijke belangen niet worden geschaad en de feitelijke juistheid van resultaten en opbrengsten niet discutabel is.

Evaluatieactiviteiten

- Het schoolplan wordt elke vier jaar geëvalueerd. Jaarlijks zal de voortgang worden gemonitord.
- De ontwikkel- en de beoordelingsgesprekken worden jaarlijks geëvalueerd.
- De tevredenheid van de medewerkers wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Het functioneren en de opbrengsten van de werkgroepen worden jaarlijks geëvalueerd.
- De samenwerking met de externe partners wordt jaarlijks geëvalueerd.
- De samenwerking met het PO en vervolgonderwijs wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Het functioneren van de leerlingenraad wordt jaarlijks geëvalueerd.
- De uitkomst van de ouder- en leerlingenenquête wordt jaarlijks geëvalueerd.
- De vaksecties leggen jaarlijks in het sectieplan vast hoe zij cultuuronderwijs integreren in het curriculum, dit wordt 2 maal per jaar met het management geëvalueerd.
- De vaksecties evalueren jaarlijks het leerplan (per schooljaar) en het PTA.
- Het effect van de begrijpend lezen- en de rekenlessen wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Het taal- en rekenbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Het LOB-programma wordt jaarlijks geëvalueerd.

AMBITIES VOOR 2025

7

“We staan aan de vooravond van de start van enkele nieuwe profielen binnen het JTC. Om de koers vast te houden in de inrichting van ons cultuuronderwijs hebben we vijf ambities uitgesproken. Elk jaar neemt de werkgroep een aantal ambities op in het jaarplan en de wijze waarop we deze gaan realiseren”

1. We bieden een tweede examenvak aan naast KUA-beeldend.
2. Er is een logische doorlopende leerlijn cultuuronderwijs die aansluit op de basis die gelegd is in het primair onderwijs. Deze wordt binnen JTC verder ontwikkeld om goed aan te sluiten op het vervolgonderwijs. Bestaande contacten willen we hiervoor verder intensiveren.
3. Het aantal keuzemogelijkheden voor leerlingen binnen kunstrakken is toegenomen binnen en buiten de lessentabel, denk bijvoorbeeld aan drama voor alle brugklasleerlingen.
4. Er is voor alle leerjaren een digitaal portfolio geïmplementeerd. Hierin leggen leerlingen hun persoonlijke vorderingen op Kunst-, cultuur- en LOB-vlak vast. Leerlingen zijn trots op het portfolio en gebruiken het voor hun vervolgonderwijs.
5. Kunst en Cultuur is nog zichtbaarder op school, in de omgeving en op de sociale media. Het zichtbaar maken van de culturele uitingen zit verankerd in alle lessen.
6. Er is een structurele vakoverstijgende samenwerking tussen de niet-kunstrakken en kunstrakken.